

Forslag

til

Lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.

(Ændret arbejdsdeling mellem arbejdsformidlingen og de dertil knyttede statslige og kollegiale organer m.m.)

Fremsat den 12. marts 1975 af *arbejdsministeren*.

§ 1.

I lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 389 af 28. juni 1973, som ændret ved lov nr. 317 af 19. juni 1974, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, 1. pkt., ændres „arbejdskraft“ til: „kontakt mellem arbejdssøgende og arbejdsgivere“.

2. § 2 affattes således:

„§ 2. Arbejdsformidlingen ledes af arbejdsdirektøren under medvirken af landsarbejdsnævnet, jfr. §§ 3 og 11, stk. 1.“

3. § 3 affattes således:

„§ 3. Landsarbejdsnævnet skal medvirke i den almindelige ledelse, planlægning og koordination af arbejdsformidlingen, herunder i spørgsmål, der berører struktur og virkemidler for arbejdsformidlingens virksomhed. Arbejdsdirektøren skal forud for udfærdigelsen af almindelige bestemmelser for arbejdsformidlingens virksomhed forhandle disse med landsarbejdsnævnet.

Stk. 2. Arbejdsministeren kan udfærdige nærmere bestemmelser for nævnets virksomhed.“

4. § 4, stk. 1, affattes således:

„Landsarbejdsnævnet består af en formand og 13 andre medlemmer.“

Arbejdsmin. 4. kt. j. nr. 11.300-5, 3. kt. j. nr. 15.1-79-11.

157 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

5. I § 4, stk. 2, udgår: „Fællesrepræsentationen for danske Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger, boligministeriet, handelsministeriet, ministeriet for offentlige arbejder og socialministeriet udpeger hver 1 medlem.“ og i stedet indsættes:

„FR (Fællesrepræsentationen) Hovedorganisation for Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger i Danmark og Foreningen af Arbejdsledere i Danmark udpeger i fællesskab 1 medlem.“

6. § 4, stk. 3, affattes således:

„Stk. 3. Boligministeriet, finansministeriet, handelsministeriet, ministeriet for offentlige arbejder, socialministeriet og arbejdsdirektoratet udpeger hver 1 repræsentant som tilforordnet landsarbejdsnævnet.“

7. I § 4 indsættes som stk. 4:

„Stk. 4. Arbejdsministeren beskikker efter indstilling fra de i henhold til stk. 2 udpegede medlemmer nævnets formand og en suppleant for denne.“

8. I § 4, indsættes som stk. 5:

„Stk. 5. Medlemmerne, herunder formanden og dennes suppleant, henholdsvis udpeges eller beskikkes for en periode af 4 år, ligesom de tilfornedne repræsentanter udpeges for en periode af 4 år.“

9. § 6, stk. 1, affattes således:

„Arbejdsformidlingskontorerne ledes af arbejdsformidlingschefer under medvirken af arbejdsmarkedsnævnene, jfr. §§ 8 og 11, stk. 1.“

10. I § 7, stk. 1, 2. pkt., ændres „personalet“ til: „de enkelte ansatte“.

11. I § 7, stk. 2, indsættes efter „personale“: „derunder om landsarbejdsnævnets medvirken ved personalets fordeling på de enkelte arbejdsformidlingskontorer“.

12. § 8, stk. 2 og 3, affattes således:

„Stk. 2. Nævnet skal følge udviklingen på arbejdsmarkedet inden for området og på grundlag heraf medvirke i kontorets almindelige ledelse og planlægning samt virke koordinerende og initiativtagende mellem kontoret og de lokale og regionale myndigheder, udvalg og lignende af betydning for arbejdsmarkedet. Arbejdsformidlingschefen skal forud for afgørelser og indstillinger af væsentlig betydning for kontorets arbejde forhandle disse med nævnet.

Stk. 3. Arbejdsministeren kan udfærdige nærmere bestemmelser for arbejdsmarkedsnævnenes virksomhed.“

13. § 9, stk. 2, 3 og 5, ophæves og stk. 4 bliver herefter stk. 2.

14. I § 9 indsættes som stk. 3 og 4:

„Stk. 3. De i henhold til stk. 2 udpegede medlemmer samt arbejdsformidlingschefen udpeger for en 2-årig periode formanden og suppleanten for denne.

Stk. 4. Bortset fra formanden og arbejdsformidlingschefen udpeges nævnets medlemmer og disses suppleanter for en 4-årig periode, begyndende 1. maj umiddelbart efter de kommunale valg. Den, der er valgbar til kommunalbestyrelsen, kan ikke modsætte sig medlemskab af nævnet for en periode, men kan herefter nægte at lade sig beskikke eller udpege i den kommende periode.“

15. § 11, stk. 1, affattes således:

„Arbejdsmarkedsnævnet udarbejder forud for hvert finansår forslag til arbejdsformidlingskontorets budget. Dette indsendes — ledsaget af arbejdsmarkedsnævnssekretærens eventuelle bemærkninger — til landsarbejdsnævnet, der forelægger et samlet budgetforslag for arbejdsministeren, ledsaget af arbejdsdirektørens eventuelle bemærkninger. Efter ministerens godkendelse heraf meddeler landsarbejdsnævnet, efter nærmere derom af arbejdsministeren fastsatte retningslinier, godkendelse af de enkelte kontorets budgetter.“

16. I § 44, stk. 1, nr. 2, ændres „§§ 42 og 43“ til: „§ 43“.

17. § 52, stk. 1, nr. 1, affattes således:

„Efter en arbejdstilladelse, der er udstedt i henhold til fremmedlovgivningen, er forpligtet til at være nydende medlem af en arbejdsløshedskasse.“

18. I § 85, stk. 2, ændres „direktøren for ulykkesforsikringen“ til: „chefen for sikringsstyrelsen“.

19. § 94, stk. 2, ophæves.

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. oktober 1975.

§ 3.

Bestemmelserne i § 4, stk. 2–5, vedrørende udpegning og beskikkelse af henholdsvis de tilforordnede repræsentanter og af landsarbejdsnævnets formand og en suppleant for denne får første gang virkning fra lovens ikrafttræden. Denne første funktionsperiode ophører samtidig med de øvrige nævnsmedlemmers.

Stk. 2. Bestemmelsen i § 9, stk. 3, vedrørende udpegning af arbejdsmarkedsnævnets formænd og suppleanter for disse får første gang virkning fra lovens ikrafttræden. Denne første funktionsperiode ophører samtidig med de øvrige nævnsmedlemmers, uanset at perioden bliver på mere end 2 år.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Lov nr. 114 af 24. marts 1970 om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Folketingstidende 1969-70, FF sp. 3233, 3605, 4342 og 4473; tillæg A, sp. 2369; tillæg B, sp. 673; tillæg C, sp. 321) er senest bekendtgjort ved lovekendtgørelse nr. 389 af 28. juni 1973. Loven er senere ændret ved lov nr. 317 af 19. juni 1974 (Folketingstidende 1973-74, FF sp. 3726, 5883, 7752 og 7972; tillæg A, sp. 2559; tillæg B, sp. 707; tillæg C, sp. 525).

Lovforslaget indeholder forslag om en ændret arbejdsdeling mellem arbejdsformidlingskontorerne (AF-kontorerne), de lokale arbejdsmarkedsnævne, arbejdsdirektoratet, landsarbejdsnævnet (LAN) og arbejdsministeriet. Arbejdsmarkedsnævnene og LAN får således tillagt større kompetence og ansvar i forhold til AF-kontorerne, arbejdsdirektoratet og arbejdsministeriet bl. a. i forbindelse med budgetlægning og det løbende forbrug af ressourcer inden for budgetrammerne. Forslagets § 1, punkterne 2-4 og 6-15 samt § 3 vedrører dette.

Endelig foreslås enkelte ændringer af administrativ teknisk karakter såvel i arbejdsformidlingsafsnittet (lovekendtgørelsens afsnit I) som i arbejdsløshedsforsikringsafsnittet (lovekendtgørelsens afsnit III). Forslagets § 1, punkterne 1 og 16-19 har en sådan karakter.

I.

Med udgangspunkt i den kritik, som arbejdsformidlingen (AF) gennem de senere år har været genstand for, og ud fra enighed om at bevare og udbygge kontakten mellem AF og brugernes organisationer har Det arbejdsmarkedspolitiske Udvalg (APU) i skrivelse af 16. april 1974 (bilag 2) rettet henvendelse til arbejdsministeren angående forslag til en ændret arbejdsdeling inden for alle arbejdsmarkedsorganer, der beskæftiger sig med arbejdsformidling.

Arbejdsministeren ønskede de fleste af disse forslag nærmere belyst i en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for administrations-, budget- og arbejdsdepartementerne samt arbejdsdirektoratet. Arbejdsgruppen afgav rapport i juli 1974 (bilag 3 er sammenfatning heraf).

Lovforslaget er således udarbejdet dels på baggrund af APU-henvendelsen, dels på baggrund af arbejdsgruppens overvejelser.

Kompetencen i henhold til gældende lovgivning ligger principielt hos arbejdsministeren, idet dog arbejdsformidlingen ledes af arbejdsdirektøren. AF-kontorerne er således i vid udstrækning regule-

ret ved centralt fastsatte retningslinier, ligesom arbejdsdirektoratet i medfør af sin styrings- og tilsynsbeføjelse tillige har mulighed for efterfølgende at korrigere virksomheden.

Foruden de således omtalte administrative organer findes der dels til støtte for arbejdsdirektøren et landsarbejdsnævn, som er et kollegialt sammensat organ, dels til støtte for arbejdsformidlingscheferne (AF-cheferne) de ligeledes kollegialt sammensatte arbejdsmarkedsnævne. Disse organer har så godt som udelukkende rådgivende funktioner i forhold til de administrative organer. LAN skal endvidere virke koordinerende og initiativtagende over for arbejdsmarkedsnævnene, og disse har ytringsret i anliggender af væsentlig betydning for AF-kontorenes arbejde.

Ifølge den nuværende kompetencefordeling på budgetområdet udarbejder AF-chefen budgetforslag (med ytringsret for arbejdsmarkedsnævnet), men med arbejdsdirektoratet og arbejdsministeriet og budgetdepartementet som overordnede administrative instanser. Der er ikke udtrykkelig hjemmel for LAN's medvirken på budgetområdet.

Over for dette eksisterende system af kompetenceregler har APU fremført sin kritik, som frem for alt går ud på, at den reelle indflydelse, som medlemmerne af arbejdsmarkedsnævnene har, er meget beskedent, fordi de ikke har fået tillagt nogen nævneværdig reel kompetence; således har de ingen som helst budgetmæssig kompetence.

Som følge af denne kritik har linien i APU's forslag først og fremmest gået i retning af at forskyde kompetencen, herunder ikke mindst den budgetmæssige kompetence, i retning af en mere fremskudt position for arbejdsmarkedsnævnene — og til en vis grad — LAN, hvilket selvsagt indebærer forslag om tilsvarende mindsning af den offentlige administrations kompetence.

Sigtet fra APU's side har klart været en kompetenceordning, der kunne stimulere navnlig arbejdsmarkedsnævnenes engagement ved at udvide disses ansvar og opgaver bl. a. ved anvendelse af principper, som ligger bag ved bloktilskudstanken.

Arbejdsministeriet har på forhånd været positivt indstillet over for APU's henvendelse og princippet i APU-forslagene, da man også fra arbejdsministeriets side måtte lægge stor vægt på den aktive medvirken fra nævnsmedlemmernes side, herunder placeringen af ansvar hos organisationsrepræsentanterne.

Ministeriet har kunnet acceptere den af den ovenfor nævnte arbejdsgruppe foretagne nærmere gennemgang og udformning af tankerne i APU-henvendelsen, og det er denne arbejdsgruppes resultater, der ligger til grund for forslagene.

Hovedindholdet af disse går herefter ud på, at der overføres budgetmæssig og anden kompetence til arbejdsmarkedsnævn og LAN fra henholdsvis AF-kontorer og arbejdsdirektorat, således at der gives arbejdsmarkedsnævnene afgørende indflydelse på den lokale AF's struktur og virkemidler, samtidig med at der gives LAN et udvidet grundlag for indseende på landsplan med AF's struktur, virkemidler og ressourceanvendelse.

Kompetencefordelingen mellem de nuværende organer foreslås udformet på en sådan måde, at de grundlæggende retningslinier for AF's virke behandles i LAN og arbejdsmarkedsnævn med adgang for ministeren til at fastsætte nærmere retningslinier og med mulighed for arbejdsministeren for efterfølgende indgriben. Det sikres, at denne behandling sker i et samspil med arbejdsdirektorat og AF-kontorer og således, at de synspunkter, som de udøvende organer ud fra deres praktiske erfaringer fremfører, i fornødent omfang bliver varetaget ved, at arbejdsdirektorat og AF-kontorer virker som sekretariater for LAN og arbejdsmarkedsnævn og udarbejder de redegørelser og oplæg, som lægges til grund for beslutningerne. Desuden deltager repræsentanter såvel fra arbejdsdirektoratet som AF-kontorerne i de kollegiale organers beslutningsproces.

Den foreslåede overførsel af kompetence fra arbejdsdirektorat og AF-kontorer til LAN og arbejdsmarkedsnævn må nødvendigvis ske inden for et system, hvor ministeren fortsat bevarer muligheden for at gribe ind og omgøre konkrete beslutninger og for at udstede generelle forskrifter; dette er nødvendigt, fordi ministeren har det parlamentariske ansvar såvel på budgetområdet som vedrørende den samlede AF-virksomhed.

Samspillet mellem de rent administrative organer og mellem de kollegiale organer inden for AF-systemet er en nyskabelse, som forudsætter et positivt og åbent samarbejde mellem alle organer, for at den foreslåede ordning vil kunne leve op til forventningerne. Den foreslåede adgang for arbejdsministeren til at fastsætte retningslinier for dette samarbejde må anvendes på en så smidig måde, at dette samarbejde frit kan udvikle sig.

Det skal i denne forbindelse nævnes, at APU i slutningen af sin henvendelse af 16. april 1974 (bilag 2) har foreslået, at der foretages en kritisk vurdering af arbejdsgang og arbejdsmetoder i og imellem de forskellige organer, der beskæftiger sig

med administrationen af arbejdsmarkedsproblemer i relation til AF. Arbejdsministeriet er ved at forberede iværksættelsen af en undersøgelse som den nævnte. Den vil komme til at vedrøre arbejdsgangen inden for arbejdsmarkedsmyndighederne, for så vidt angår den af AF-kontorerne udøvede udstrakte virksomhed i henhold til en række forskellige love og administrative forskrifter. Undersøgelsesgenstanden vil dels være spørgsmålet om placering af ansvar og kompetence mellem de forskellige grene af arbejdsmarkedsmyndighederne ved alle slags beslutninger m.v., dels problemet om de af de forskellige grene anvendte arbejdsmetoder.

På grundlag af denne undersøgelse kan der til sin tid blive tale om yderligere overførelse af kompetence fra centrale til regionale instanser eller fra de statslige til de kollegiale organer, jfr. det i bilag 3 gengivne forslag fra APU-arbejdsgruppen om foretagelse af en gennemgang af de enkelte AF-funktioner i forbindelse med den af APU foreslåede kritiske vurdering af arbejdsgang og arbejdsmetoder inden for arbejdsmarkedsmyndighederne.

Endvidere går lovforslaget ud på, at der gives LAN og arbejdsmarkedsnævnene afgørende indflydelse på formandsudpegelserne til nævnene, således at formandsposterne bliver besat med personer, som har udvist aktiv interesse og indsigt i arbejdsmarkedsspørgsmål, og som derved kan leve op til det ansvar og den kompetence, som overføres hertil.

Som det i øvrigt fremgår af APU-henvendelsen (bilag 2), er der foreslået visse organisatoriske ændringer, inden for både landsarbejdsnævn og arbejdsmarkedsnævn i form af nedsættelse af forretningsudvalg m.v. Sådanne ændringer vil kunne foretages internt af LAN og af det enkelte nævn, medens spørgsmålet om et særligt sekretariat for LAN formentlig vil indgå i den omtalte undersøgelse.

II. Udgifter.

Forslagene som sådanne skønnes ikke at medføre merudgifter, men der kan under hensyntagen til den øgede arbejdsbyrde, der i medfør af forslaget pålægges LAN og arbejdsmarkedsnævn, blive tale om øget betaling til nævnsformænd og eventuelt om betaling til forretningsudvalgsmedlemmer.

I bilag 1 til lovforslaget er de gældende regler i arbejdsløshedsloven og ændringerne heri opstillet som paralleltekster.

Skrivelsen af 16. april 1974 fra Det arbejdsmarkedspolitiske Udvalg (APU) til arbejdsministeren er optaget som bilag 2.

Sammenfatning af rapporten fra den af arbejds-

ministeriet den 8. maj 1974 nedsatte arbejdsgruppe vedrørende de af APU i skrivelse af 16. april 1974 indeholdte forslag er optaget som bilag 3.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 1.

Ved forslaget sker der en tydeliggørelse af arbejdsformidlingens opgave efter allerede gældende lov, idet den foreslåede ordlyd understreger formidlingsvirksomheden både i forhold til de arbejdssøgende og i forhold til arbejdsgiverne.

Til nr. 2.

Ifølge den gældende lov ledes arbejdsformidlingen af arbejdsdirektøren alene, og LAN har så godt som udelukkende rådgivende funktioner.

Ved forslaget tillægges der LAN egentlig kompetence og ansvar såvel i forbindelse med arbejdsformidlingens almindelige virksomhed som i forbindelse med budgetlægning og det løbende forbrug af ressourcer inden for budgetteringsrammerne, jfr. nærmere herom under bemærkningerne til nr. 3 og nr. 15.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3.

Under henvisning til bemærkningerne til nr. 2 bliver der ved forslaget tillagt LAN kompetence i form af medvirken inden for de arbejdsområder, som nævnet ifølge den gældende lov så godt som udelukkende har haft rådgivende funktion for. Denne kompetence indebærer naturligvis også et medansvar for nævnet. I forslaget er det udtrykkeligt udtalt, at nævnets medvirken er begrænset til den almindelige virksomhed, idet det ikke er hensigten med forslaget, at nævnet skal medvirke i arbejdsdirektoratets daglige administration, herunder i afgørelsen af konkrete sager.

For så vidt angår budgetkompetencen henvises til bemærkningerne til nr. 15, ligesom der i øvrigt henvises til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 4.

Arbejdsdirektøren har i medfør af den gældende lov været født formand for nævnet.

Ifølge forslaget skal nævnets selv indstille til arbejdsministeren, hvem der ønskes beskikket som formand og som formandsuppleant for nævnet.

Der åbnes således adgang for nævnet til at indstille enten et af nævnets medlemmer eller en person uden for nævnets medlemskreds til formandsposten. Såfremt et medlem bliver beskikket til formand, må

der af vedkommende organisation eller institution meget hurtigt udpeges henholdsvis et nyt medlem af nævnet eller en ny tilforordnet repræsentant.

Da arbejdsdirektoratet således ikke mere er repræsenteret i nævnet i medfør af det fødte formandskab, og da APU-henvendelsen (bilag 2) netop giver udtryk for ønske om, at nævnsformanden skal være en person, der har vist aktiv interesse for og indsigt i arbejdsmarkedsspørgsmål uden at være tilknyttet hierakiet i arbejdsdirektoratet eller arbejdsministeriet, foreslås arbejdsdirektoratet repræsenteret på lige fod med de øvrige statslige styrelser, jfr. nærmere herom under bemærkningerne til nr. 5 og 6, idet det dog forudsættes, at arbejdsdirektoratets embedsmænd i fornødent omfang har adgang til at deltage i nævnets møder uden stemmeret.

Til nr. 5 og 6.

Fællesrepræsentationen for danske Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger er i nævnets funktionsperiode, der sluttede 31. marts 1974, blevet opspaltet i 2 nye organisationer: FR (Fællesrepræsentationen) Hovedorganisation for Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger i Danmark og Foreningen af Arbejdsledere i Danmark.

Ved udpegelsen af medlemmer til nævnet for en ny 4-årig periode med virkning fra 1. april 1974 udpegede begge organisationer i fællesskab 1 medlem. Ifølge lovforslaget får disse 2 organisationer lovfæstet adgangen til i fællesskab at udpege 1 medlem.

Sigtet fra APU's side har klart været en kompetenceordning, der kunne stimulere ikke mindst arbejdsmarkedsnævnets medlemmer, men også landsarbejdsnævnets medlemmer til aktiv medvirken, og man har navnlig ved denne kompetenceoverførsel villet engagere organisationsrepræsentanterne i dette arbejde.

Det foreslås i sammenhæng hermed, at de nuværende repræsentanter for de statslige styrelser, herunder arbejdsdirektoratet, får ændret status fra medlemmer til tilforordnede. Samtidig er det fundet hensigtsmæssigt at knytte finansministeriet ved budgetdepartementet til LAN på tilsvarende måde som de øvrige statslige styrelser som følge af den budgetkompetence, der foreslås overført til LAN.

Til nr. 7 og 8.

Som følge af at arbejdsdirektøren ikke mere skal være formand for nævnet, opstår der dels behov for en suppleant for denne, dels behov for en beskikkelse af begge. Ifølge forslaget foretages denne af arbejdsministeren.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til nr. 4.

Til nr. 9.

Ifølge den gældende lov ledes AF-kontorerne af AF-chefer alene, og arbejdsmarkedsnævne har så godt som udelukkende rådgivende funktioner.

Ved forslaget tillægges der arbejdsmarkedsnævne egentlig kompetence og ansvar såvel i forbindelse med AF-kontorenes almindelige virksomhed som i forbindelse med budgetlægning for disse og det løbende forbrug af ressourcer inden for det enkelte kontors budgetramme, jfr. nærmere herom under bemærkningerne til nr. 12 og nr. 15.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 10 og 11.

Ifølge den gældende lov fordeler arbejdsdirektøren personalet imellem de enkelte AF-kontorer og bestemmer endvidere, hvor den enkelte ansatte skal gøre tjeneste.

I medfør af forslagets nr. 15 får bl. a. LAN tillagt budgetkompetence på landsplan, herunder medvirken ved fordelingen af personaleressourcerne inden for de enkelte AF-kontorer. Der henvises i øvrigt herom til bemærkningerne til nr. 15.

Ved nærværende forslag søges tydeliggjort, at LAN medvirker ved fordelingen af personale mellem de enkelte AF-kontorer, medens arbejdsdirektøren fortsat skal afgøre, hvor den enkelte ansatte skal gøre tjeneste.

Til nr. 12.

Under henvisning til bemærkningerne til nr. 9 bliver der ved forslaget tillagt arbejdsmarkedsnævnet kompetence i form af medvirken inden for de arbejdsområder, som nævnet ifølge den gældende lov så godt som udelukkende har haft rådgivende funktion for. Denne kompetence indebærer naturligvis også et medansvar for nævne. Nævnet skal derimod ikke medvirke i den daglige administration af kontoret, herunder i afgørelsen af konkrete sager.

For så vidt angår budgetkompetencen, henvises til bemærkningerne til nr. 15, ligesom der i øvrigt henvises til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 13 og 14.

Amtsrådet (i Københavns-området eksisterer en særlig ordning) har i medfør af den gældende lov haft indstillingsretten til arbejdsministeren, for så vidt angår formand og formandssuppleant for det enkelte arbejdsmarkedsnævn. De indstillede skulle være uafhængige af de i nævnet repræsenterede lønmodtager-, arbejdsgiver- og erhvervsinteresser.

Ifølge forslaget skal det enkelte nævn selv konstituere sig.

Der foreslås således adgang for det enkelte nævn til at udpege såvel et af nævnets medlemmer som

en person uden for nævnets medlemskreds til formandsposten, som forudsættes besat med en person, der har vist aktiv interesse for og har indsigt og engagement i arbejdsmarkedsforhold.

I overensstemmelse med APU-henvendelsen (bilag 2) foreslås såvel formanden som formandssuppleanten valgt for en 2-årig periode med mulighed for genvalg.

De øvrige medlemmer, bortset fra AF-chefen, som er født medlem af nævnet, udpeges fortsat for en 4-årig periode.

Da det ved den seneste udpegelse af arbejdsmarkedsnævnsmedlemmer med virkning fra 1. april 1974 har vist sig umuligt at udpege medlemmerne for den enkelte amtskommune forud for den 1. april umiddelbart efter de kommunale valg, foreslås det, at funktionsperioden i stedet for begynder en 1. maj umiddelbart efter de kommunale valg, således at der gives amtskommunerne fornøden tid til udpegelsen.

Til nr. 15.

Ifølge den gældende lovgivning foretages udarbejdelse af budgetforslag af AF-chefen (med ytringsret for arbejdsmarkedsnævnet), men med arbejdsdirektoratet, arbejdsministeriet og budgetdepartementet som overordnede administrative instanser, der således har den egentlige budgetkompetence. Efter de nugældende regler findes der ingen udtrykkelig hjemmel for LAN's medvirken på budgetområdet, og LAN er da heller ikke inddraget i dette arbejde.

På baggrund af den af APU-arbejdsgruppen udarbejdede rapport (bilag 3 er sammenfatning heraf), som danner grundlag for forslaget til nærværende bestemmelse, indebærer forslaget, at rammer og retningslinier for budgetteringen fastsættes centralt, medens den nærmere udformning sker regionalt af arbejdsmarkedsnævnet (AF-chef). Ved en sådan ordning har man søgt at imødekomme ønsket om anvendelse af principper, som ligger bag bloktilskuds tanken.

D.v.s. LAN (arbejdsdirektoratet) foranlediger — i henhold til den af arbejdsministeriet fastsatte totalramme — udarbejdet budgetindkaldelse med angivelse af vejledende budgetramme samt personaleloft for hvert arbejdsmarkedsnævn under hensyn til visse vejledende objektive kriterier (registrerbare data, som ikke er underkastet for kraftige og hastige svingninger, og som modtagerne (arbejdsmarkedsnævne) ikke har indflydelse på, f. eks. folketal, areal, ledighed, arbejdsstyrke, antal arbejdsløshedskassemedlemmer og langvarigt ledige).

Arbejdsmarkedsnævne arbejder forslaget på

funktionelle hovedgrupper og personaleoversigt samt oversigt over eventuelle væsentlige arbejdsopgaver, som ikke kan rummes inden for rammerne.

LAN fastsætter herefter til endelig godkendelse i arbejdsministeriet og budgetdepartementet summen af udgifter, som skal afholdes centralt samt fordelingen af personale og udgifter på de enkelte arbejdsmarkedsnævne med opsplitning på funktionelle hovedgrupper.

Arbejdsmarkedsnævnene (AF-cheferne) foretager efter modtagelsen af det godkendte budgetforslag den endelige specificerede udarbejdelse af budgetforslaget efter nærmere af arbejdsministeriet fastsatte retningslinier og vil således få mulighed for større handlefrihed inden for de givne retningslinier.

Arbejdsdirektorat og AF-chefer vil gennem deltagelse i nævnsforhandlinger deltage i beslutningsprocessen og vil endvidere gennem udfærdigelse af forslag og oplæg til LAN og arbejdsmarkedsnævn få saglig indflydelse. De vil endvidere foretage ekspeditioner på LAN's og arbejdsmarkedsnævnenes vegne. Arbejdsdirektorat og AF-chefer foreslås at få adgang til at tilkendegive særstandpunkter til henholdsvis LAN og arbejdsministerium.

Løbende indberetninger fra arbejdsmarkedsnævn til centrale instanser om forbrug er en forudsætning for at skabe fornødent informationsgrundlag centralt.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 16.

Henvisningen til § 42 er, efter at § 42, stk. 2, ved lov nr. 163 af 4. april 1973 om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. blev ophævet, blevet overflødig.

Til nr. 17.

Ændringen skal ses i forbindelse med Danmarks indtræden i De europæiske Fællesskaber. Begrundelsen for den nuværende bestemmelse er at sikre den fremmedarbejder, som er blevet ledig, og som ikke længere har arbejdstilladelse, og derfor ikke har en sådan tilknytning til det danske arbejdsmarked, at han kan opretholde nydende medlemskab i arbejdsløsheds-kassen, dækning af udgiften ved rejse til sit hjemland. Denne risiko er en statsborger fra et fællesmarkedsland ifølge de regler, der efter Danmarks indtræden i Fællesskaberne trådte i kraft pr. 1. april 1973, ikke udsat for, idet sådanne lønmodtagere ved ledighed kan forblive her i landet som arbejdssøgende uden særlig tilladelse. Disse bør derfor ikke være omfattet af denne bestemmelse, og

den foreslåede ændring tilsigter at begrænse bestemmelsens anvendelsesområde til fremmedarbejdere, på hvem fremmedlovgivningens regler om arbejdstilladelse finder anvendelse.

Til nr. 18.

Ændringen er en følge af foretagne ændringer af administrationen inden for den sociale sektor.

Til nr. 19.

Da der i § 94, stk. 1, er givet en generel bemyndigelse til for arbejdsdirektøren efter forhandling med LAN at fastsætte regler for overflytning af medlemmer fra en kasse til en anden, og da en bestemmelse svarende til reglen i § 94, stk. 2, er indsat i de gældende overflytningsregler, jfr. direktoratets AK-cirkulære nr. 72/71 af 29. juni 1971, må det anses for overflødig at bibeholde denne særbestemmelse i loven.

Til § 3.

Til stk. 1.

I medfør af den gældende lov er LAN's medlemmer udpeget for perioden 1. april 1974 til 31. marts 1978.

Da loven træder i kraft i denne funktionsperiode, og da medlemmerne således i medfør af forslagets almindelige bestemmelser først har mulighed for at indstille formand og formandsuppleant til beskikkelse af arbejdsministeren for perioden fra 1. april 1978, foreslås det som en overgangsbestemmelse, at de allerede udpegede landsarbejdsnævnmedlemmer får indstillingsret vedrørende formandsbeskikkelsen m.v. allerede fra det tidspunkt, da forslaget træder i kraft, og der dermed overføres kompetence og ansvar til nævnet.

De statslige styrelseres repræsentanter foreslås fra samme tidspunkt tilknyttet LAN som tilforordnede i stedet for som hidtil som ordinære medlemmer.

Til stk. 2.

I medfør af den gældende lov er arbejdsmarkedsnævnenes medlemmer udpeget for perioden 1. april 1974 til 31. marts 1978 sammenfaldende med den kommunale valgperiode.

Da loven træder i kraft i denne funktionsperiode, og da medlemmerne således i medfør af forslagets almindelige bestemmelser først har mulighed for at indstille formand og formandsuppleant til beskikkelse af arbejdsministeren for perioden fra 1. april 1978, foreslås det som en overgangsbestemmelse, at de allerede udpegede nævnmedlemmer får adgang til selv at udpege nævnets formand allerede fra det tidspunkt da forslaget træder i kraft, og der dermed overføres kompetence og ansvar til nævnet.

Bilag 1.

I dette bilag anføres i venstre spalte de i lovforslaget nævnte bestemmelser i den nugældende formulering, medens de foreslåede ændringer opføres i højre spalte.

Gældende formulering.

§ 1. Arbejdsformidlingen har til opgave som et neutralt landsomfattende system at foretage vederlagsfri formidling af arbejdskraft og i forbindelse hermed at yde bistand ved valg af erhverv og uddannelse, jfr. lov om erhvervsvejledning. Arbejdsformidlingen skal betjene arbejdssøgende og arbejdsgivere fra alle erhverv og stillingsgrupper.

§ 2. Arbejdsformidlingen ledes af arbejdsdirektøren.

§ 3. Til bistand for arbejdsdirektøren ned sættes et landsarbejdsnævn.

Stk. 2. Landsarbejdsnævnet skal endvidere i forhold til de i § 8 nævnte arbejdsmarkedsnævn virke koordinerende og initiativtagende samt have adgang til at udtale sig forud for arbejdsdirektørens indstillinger til arbejdsministeren om arbejdsformidlingens struktur, omfang og virkemidler og vedrørende fastsættelse af direktørens almindelige bestemmelser for arbejdsformidlingens virksomhed.

Stk. 3. Arbejdsministeren kan udfærdige nærmere bestemmelser for nævnets virksomhed og efter indstilling fra nævnet fastsætte dettes forretningsorden.

§ 4. Landsarbejdsnævnet består af arbejdsdirektøren som formand og 17 andre medlemmer.

Stk. 2. Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark udpeger hver 4 medlemmer, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger udpeger 1 medlem, de i § 96 nævnte tillidsmænd for arbejdsløshedskasserne udpeger 2 med-

Forslaget.

1. I § 1, stk. 1, 1. pkt., ændres „arbejdskraft“ til: „kontakt mellem arbejdssøgende og arbejdsgivere“.

2. § 2 affattes således:

„§ 2. Arbejdsformidlingen ledes af arbejdsdirektøren under medvirken af landsarbejdsnævnet, jfr. §§ 3 og 11, stk. 1.“

3. § 3 affattes således:

„§ 3. Landsarbejdsnævnet skal medvirke i den almindelige ledelse, planlægning og koordination af arbejdsformidlingen, herunder i spørgsmål, der berører struktur og virkemidler for arbejdsformidlingens virksomhed. Arbejdsdirektøren skal forud for udfærdigelsen af almindelige bestemmelser for arbejdsformidlingens virksomhed forhandle disse med landsarbejdsnævnet.

Stk. 2. Arbejdsministeren kan udfærdige nærmere bestemmelser for nævnets virksomhed.“

4. § 4, stk. 1, affattes således:

„Landsarbejdsnævnet består af en formand og 13 andre medlemmer.“

5. I § 4, stk. 2, udgår: „Fællesrepræsentationen for danske Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger, boligministeriet, handelsministeriet, ministeriet for offentlige arbejder og socialministeriet udpeger hver 1 medlem.“ og i stedet indsættes:

Gældende formulering.

lemmer, Fællesrådet for danske Tjenestemands- og Funktionærforeninger, Fællesrepræsentationen for danske Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger, boligministeriet, handelsministeriet, ministeriet for offentlige arbejder og socialministeriet udpeger hver 1 medlem.

Stk. 3. Medlemmerne, bortset fra formanden, udpeges for en periode af 4 år.

§ 6. Arbejdsformidlingskontorerne ledes af arbejdsformidlingschefer.

§ 7. Arbejdsformidlingens øvrige personale ansættes af arbejdsdirektøren efter indstilling fra de respektive arbejdsformidlingschefer. På samme grundlag træffer arbejdsdirektøren bestemmelse om, ved hvilke kontorer personalet til enhver tid skal gøre tjeneste.

Stk. 2. Arbejdsministeren fastsætter bestemmelser om løn-, pensions- og tjenesteforhold for arbejdsformidlingens personale.

§ 8. Der nedsættes ved arbejdsministerens foranstaltning for hver amtskommune og for Københavnsområdet et arbejdsmarkedsnævn.

Stk. 2. Nævnet skal bistå arbejdsformidlingschefen ved løsning af kontorets opgaver og skal følge udviklingen på arbejdsmarkedet inden for området. Arbejdsformidlingschefen skal holde nævnet løbende un-

Forslaget.

„FR (Fællesrepræsentationen) Hovedorganisation for Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger i Danmark og Foreningen af Arbejdsledere i Danmark udpeger i fællesskab 1 medlem.“

6. § 4, stk. 3, affattes således:

„*Stk. 3.* Boligministeriet, finansministeriet, handelsministeriet, ministeriet for offentlige arbejder, socialministeriet og arbejdsdirektoratet udpeger hver 1 repræsentant som tilforordnet landsarbejdsnævnet.“

7. I § 4 indsættes som *stk. 4:*

„*Stk. 4.* Arbejdsministeren beskikker efter indstilling fra de i henhold til stk. 2 udpegede medlemmer nævnets formand og en suppleant for denne.“

8. I § 4, indsættes som *stk. 5:*

„*Stk. 5.* Medlemmerne, herunder formanden og dennes suppleant, henholdsvis udpeges eller beskikkes for en periode af 4 år, ligesom de tilforordnede repræsentanter udpeges for en periode af 4 år.“

9. § 6, stk. 1, affattes således:

„Arbejdsformidlingskontorerne ledes af arbejdsformidlingschefer under medvirken af arbejdsmarkedsnævnene, jfr. §§ 8 og 11, stk. 1.“

10. I § 7, stk. 1, 2. pkt., ændres „personalet“ til: „de enkelte ansatte“.

11. I § 7, stk. 2, indsættes efter „personale“:

„derunder om landsarbejdsnævnets medvirken ved personalets fordeling på de enkelte arbejdsformidlingskontorer“.

12. § 8, stk. 2 og 3, affattes således:

„*Stk. 2.* Nævnet skal følge udviklingen på arbejdsmarkedet inden for området og på grundlag heraf medvirke i kontorets almindelige ledelse og planlægning samt virke ko-

Gældende formulering.

derrettet om kontorets virksomhed. I anliggender af væsentlig betydning for kontorets arbejde må afgørelser først træffes og indstillinger afgives efter indhentet udtalelse fra nævnet. Nævnet kan på eget initiativ fremsætte forslag over for kontoret og skal virke koordinerende mellem kontoret og de lokale regionale myndigheder, udvalg o. lign. af betydning for arbejdsmarkedet.

Stk. 3. De nærmere bestemmelser om arbejdsmarkedsnævnens virksomhed fastsættes af arbejdsministeren efter indstilling fra arbejdsdirektøren.

§ 9. Arbejdsmarkedsnævnet består af en formand, af arbejdsformidlingschefen og af 15 andre medlemmer. Arbejdsformidlingschefen virker som nævnets sekretær.

Stk. 2. Arbejdsministeren beskikker nævnets formand og en suppleant for denne. Uden for Københavnsområdet foretages beskikkelsen efter indstilling fra amtsrådet. I Københavnsområdet foretages beskikkelsen efter indstillinger fra Københavns amtsråd, Københavns borgerrepræsentation og Frederiksberg kommunalbestyrelse efter indbyrdes forhandling.

Stk. 3. Formanden og suppleanten for denne skal være uafhængige af de i nævnet i henhold til stk. 4 repræsenterede lønmodtager-, arbejdsgiver- og erhvervsinteresser.

Stk. 4. Som repræsentanter for områdets lønmodtagerorganisationer udpeger Landsorganisationen i Danmark 5 medlemmer. Som repræsentanter for områdets arbejdsgiver- og erhvervsorganisationer udpeger Dansk Arbejdsgiverforening efter forhandling med andre interesserede organisationer 5 medlemmer. Endelig udpeger uden for Københavnsområdet amtsrådet 5 medlemmer. Af de af amtsrådet udpegede medlemmer skal 1 være medlem af udvalget til forvaltning af amtskommunens sociale og sundhedsmæssige anliggender uden for sygehusvæsenet og 1 være medlem af det for amtet nedsatte revaliderings- og pensionsnævn. I Københavnsområdet udpeger Københavns borgerrepræsentation efter indhentede erklæringer fra Københavns amtsråd og Frederiksberg kommunalbestyrelse 5

Forslaget.

ordinerende og initiativtagende mellem kontoret og de lokale og regionale myndigheder, udvalg og lignende af betydning for arbejdsmarkedet. Arbejdsformidlingschefen skal forud for afgørelser og indstillinger af væsentlig betydning for kontorets arbejde forhandle disse med nævnet.

Stk. 3. Arbejdsministeren kan udfærdige nærmere bestemmelser for arbejdsmarkedsnævnens virksomhed.“

13. § 9, stk. 2, 3 og 5, ophæves og stk. 4 bliver herefter stk. 2.

14. I § 9 indsættes som *stk. 3 og 4:*

„*Stk. 3.* De i henhold til stk. 2 udpegede medlemmer samt arbejdsformidlingschefen udpeger for en 2-årig periode formanden og suppleanten for denne.

Stk. 4. Bortset fra formanden og arbejdsformidlingschefen udpeges nævnets medlemmer og disses suppleanter for en 4-årig periode, begyndende 1. maj umiddelbart efter de kommunale valg. Den, der er valgbar til kommunalbestyrelsen, kan ikke modsætte sig medlemskab af nævnet for en periode, men kan herefter nægte at lade sig beskikke eller udpege i den kommende periode.“

Gældende formulering.

medlemmer. Samtidig udpeges på tilsvarende måde suppleanter for hvert enkelt medlem.

Stk. 5. Bortset fra arbejdsformidlingschefen beskikkes eller udpeges nævnets medlemmer og disses suppleanter for en periode, der falder sammen med den kommunale valgperiode. Den, der er valgbar til kommunalbestyrelsen, kan ikke modsætte sig medlemskab af nævnet for en periode, men kan herefter nægte at lade sig beskikke eller udpege i den kommende periode.

§ 11. Arbejdsformidlingschefen udarbejder forud for hvert finansår forslag til kontorets budget, der efter at være forelagt arbejdsmarkedsnævnet til erklæring indsendes til arbejdsdirektøren, der forelægger et samlet budgetforslag for arbejdsministeren. Arbejdsdirektøren meddeler efter ministerens godkendelse af et samlet budget godkendelse af de enkelte kontorets budgetter.

§ 44. Uanset bestemmelserne i §§ 42 og 43 kan arbejdsdirektøren tillade,

1. at et nydende medlem, som tager lønarbejde uden for kassens faglige område, bevarer nydende medlemskab i denne, såfremt der ikke findes anden kasse, hvortil medlemmet kan overflyttes, jfr. § 94, og
2. at et medlem, som mere end midlertidigt overgår til selvstændig erhvervsvirksomhed, eller som i øvrigt ikke længere opfylder betingelserne i §§ 42 og 43 for nydende medlemskab, kan bevare dette i ½ år, dog uden ret til dagpenge. Såfremt medlemmet på ny opfylder betingelserne for nydende medlemskab, indtræder ret til dagpenge, uanset om betingelserne i kapitel 10 er opfyldt, dog først når medlemmet har haft arbejde i det omfang, som er angivet i § 41, stk. 1, nr. 3. Arbejdsdirektøren kan dog tillade, at der bortses fra denne betingelse.

Forslaget.

15. § 11, stk. 1, affattes således:

„Arbejdsmarkedsnævnet udarbejder forud for hvert finansår forslag til arbejdsformidlingskontorets budget. Dette indsendes — ledsaget af arbejdsmarkedsnævnssekretærens eventuelle bemærkninger — til landsarbejdsnævnet, der forelægger et samlet budgetforslag for arbejdsministeren, ledsaget af arbejdsdirektørens eventuelle bemærkninger. Efter ministerens godkendelse heraf meddeler landsarbejdsnævnet, efter nærmere derom af arbejdsministeren fastsatte retningslinier, godkendelse af de enkelte kontorets budgetter.“

16. I § 44, stk. 1, nr. 2, ændres „§§ 42 og 43“ til: „§ 43“.

Gældende formulering.

§ 52. Et medlem, som:

1. i henhold til fremmedlovgivningen har pligt til at være nydende medlem af arbejdsløshedskasse,
2. er ledig og berettiget til dagpenge fra kassen og
3. efter et skøn over beskæftigelsesforholdene ikke vil kunne få anvist arbejde inden for en rimelig tid,

har ret til af kassen at få betalt udgiften ved rejse til sit hjemland.

§ 85. Arbejdsgiverbidraget opkræves af vedkommende forsikringsselskab (-forbund) sammen med præmierne (medlemsbidragene) for lovpligtig ulykkesforsikring og indbetales til arbejdsdirektoratet. Fra arbejdsgivere, der i henhold til ulykkesforsikringsloven er fritaget for at afgive risiko til et anerkendt selskab, sker indbetaling direkte til arbejdsdirektoratet.

Stk. 2. Regler om bidragets beregning og om indbetaling og revision fastsættes af arbejdsministeren efter forhandling med arbejdsdirektøren og direktøren for ulykkesforsikringen.

§ 94. Efter forhandling med landsarbejdsnævnet fastsætter arbejdsdirektøren regler for overflytning af medlemmer fra en kasse til en anden.

Stk. 2. Et medlem, der tiltræder arbejde uden for sit hidtidige faglige område, kan modsætte sig overflytning til anden kasse, hvis arbejdet er af ekstraordinær og begrænset karakter, eller hvis arbejdet udføres med offentligt tilskud til bekæmpelse af arbejdsløshed.

Forslaget.

17. § 52, stk. 1, nr. 1, affattes således:

„efter en arbejdstilladelse, der er udstedt i henhold til fremmedlovgivningen, er forpligtet til at være nydende medlem af en arbejdsløshedskasse,“.

18. I § 85, stk. 2, ændres „direktøren for ulykkesforsikringen“ til: „chefen for sikringsstyrelsen“.

19. § 94, stk. 2, ophæves.

DET ARBEJDSMARKEDSPOLITISKE
UDVALG

Bilag 2.

København, den 16. april 1974.

Til Arbejdsministeren.

Arbejdsministeren inddrog i 1969 arbejdsmarkedets hovedorganisationer i udformningen af arbejdsformidlingens centrale og lokale struktur, jfr. bilag 1 og 2 til det dengang fremsatte lovforslag, og de af en særlig kontaktgruppe og af Arbejdsmarkedsrådets formandskab fremsatte forslag blev i væsentlig grad fulgt ved lovgivningen; organisationerne har siden lovens ikrafttræden fulgt og støttet arbejdsformidlingens virksomhed, bl. a. gennem repræsentation i de lokale arbejdsmarkedsnævn og i landsarbejdsnævnet.

Imidlertid har arbejdsformidlingen i de senere år fra flere sider været kritiseret for manglende effektivitet, og det har på flere konferencer og møder været drøftet, om arbejdsdelingen mellem arbejdsformidlingen, de lokale arbejdsmarkedsnævn, arbejdsdirektoratet, landsarbejdsnævnet og arbejdsministeriet kan forbedres.

Senest blev en række af arbejdsformidlingens problemer drøftet på en konference i Roskilde — arrangeret af arbejdsministeriet efter anmodning fra hovedorganisationerne — hvori deltog repræsentanter fra de i foranstående afsnit nævnte instanser.

Ud fra enighed om, at det er værdifuldt at bevare og udbygge kontakten mellem arbejdsformidlingen og brugernes organisationer, har hovedorganisationerne fulgt konferencens resultater op i form af en fælles henvendelse til drøftelse i nærværende udvalg. På grundlag af denne henvendelse og drøftelse skal udvalget anføre følgende om de eksisterende nævns funktioner, struktur, ansvars- og opgavefordeling:

1. Arbejdsmarkedsnævnenes og udviklingen inden for deres område.

På to konkrete områder fungerer kontakten til arbejdsmarkedsnævnenes ikke tilfredsstillende:

a) I sager om egnsudviklingsstøtte sker det ofte, at arbejdsmarkedsnævnet som sådant ikke får lejlighed til at øve indflydelse ud fra sine særlige forudsætninger.

Det foreslås derfor, at det gøres obligatorisk for direktoratet for egnsudvikling at foretage en høring af arbejdsmarkedsnævnet på et så tidligt tidspunkt som muligt om alle udviklingsprojekter inden for området til belysning af deres forhold til den stedlige arbejdskraftsituation. Nævnets vurdering må i det væsentlige gå på tidspunkt og sted for evt. iværksættelse af det pågældende projekt. Egnsudviklingsdirektoratet bør være forpligtet til at gøre egnsudviklingsrådet bekendt med nævnets vurdering.

b) Der har i en del nævn været skuffelse over, at de kommunale og amtskommunale repræsentanter kun i ringe omfang orienterer nævnet om kommunalpolitiske planer og initiativer af betydning for nævnets arbejde.

Det foreslås derfor, at de kommunale myndigheder opfordres til at foretage en høring, eventuelt en orientering af nævnenes forud for kommunale beslutninger om f. eks. større bygge- og anlægsarbejder, som netop vil påvirke arbejdskraftsituationen inden for området.

2. Arbejdsmarkedsnævnenes ansvar og opgaver.

De fleste nævnsmedlemmer har beklaget, at deres reelle indflydelse er meget beskeden, fordi de ikke — bortset fra ganske enkelte områder — har fået tillagt nogen reel kompetence. Dette gælder således ikke blot så afgørende spørgsmål som udformning af budgetter og det løbende forbrug af ressourcer inden for budgetrammerne, men også sådanne praktiske spørgsmål som leje af kontorlokaler, og hvor disse bør placeres, udformning af fremmøderegler for arbejdsløse m.v.

Udvalget er klar over, at disse kompetence spørgsmål må ses i sammenhæng med landsarbejdsnævnets ansvar og opgaver, jfr. nedenfor. Det var i sin tid et hovedargument for opbyggelsen af den samlede struktur, at der netop fandt en „landsstyring“ sted — fra landsarbejdsnævnet, arbejdsdirektoratet, arbejdsministeriet — inden for de til enhver tid af lovgivning og bevillinger givne rammer.

Udvalget finder imidlertid, at det — uanset hvad der måtte blive bestemt vedrørende LAN — vil være af afgørende betydning for det fremtidige arbejde, at der tildeles de lokale nævn en reel kompetence, jfr. herved at PP II går ind for den offentlige styring i form af bloktilskud, idet der herved opnås fleksibilitet i prioriteringen.

Det foreslås derfor, at man ved udformningen af arbejdsformidlingsbudgettet går over til at benytte principper, som på andre områder anvendes ved „bloktilskud“. Den lokale indbyrdes prioritering af arbejdsformidlingens arbejdsopgaver samt budget- og regnskabskontrol vil hermed blive en hovedopgave for nævnene i samarbejde med formidlingschefen. Som led i en sådan udvidelse af ansvar og opgaver kunne der f. eks. gives de enkelte områder større selvstændighed til at bestemme bemandingen af de enkelte kontorer og vurdere personalets efteruddannelsesbehov.

Udvalget er opmærksom på, at der må ske en afvejning af behovet for „landsstyring“ på visse områder over for anvendelse af „bloktilskudsprincipper“ på andre, en afvejning der bl. a. må foregå i landsarbejdsnævnet. „Landsstyring“ kan imidlertid ikke alene ske ved udformning af meget detaljerede regelsæt (hvorved moderne finansieringsprincipper og regionalt selvstyre vil blive illusorisk), men f. eks. også ved anvendelse af centralt ansatte konsulenter, der rejser rundt til de enkelte arbejdsmarkedsnævn og der indskærper de generelle behov, således at der ved lokal forhandling bliver reserveret midler på budgettet hertil. Endvidere kan ved nye og presserende opgaver fra centralt hold anvendes projektfinsiering i visse perioder og i forskellige varianter. En nogenlunde udtømmende opregning af de opgaver og budgetområder, der kan overlades til den lokale prioritering, vil være ønskelig og må kombineres med en smidig

adgang for nævnet til fra år til år at kunne omprioritere.

Udvalget ønsker at fremhæve, at en sådan fleksibel mekanisme kun vil kunne virke tilfredsstillende, hvis der i nævnene sættes folk ind med engagement, initiativ og tid.

3. Formandskabet i arbejdsmarkedsnævnene.

En del af de nuværende nævnsformænd har bestridt hvervet udmærket, medens andre har savnet tilstrækkelig indsigt i og engagement i arbejdsmarkedspolitiske forhold, hvilket har kunnet føre til, at de kun virkede som ordstyrere.

Ifølge den efter 1. april 1970 gældende lov skulle den af arbejdsministeren udpegede formand være neutral i forhold til de i nævnet repræsenterede interesser.

Ifølge den nugældende lov (gennemført ved lovændring i 1971) skal den af arbejdsministeren udpegede formand være neutral i forhold til de i nævnet repræsenterede lønmodtager-, arbejdsgiver- og erhvervsinteresser.

På baggrund af de indhøstede erfaringer finder udvalget det formålstjenligt at forlade det hidtidige „neutralitetsprincip“.

Det foreslås, at det overlades til nævnene selv at konstituere sig, således at der udpeges formænd, som har vist aktiv interesse for og har indsigt og engagement i arbejdsmarkedsforhold, hvorved arbejdet i nævnene skulle kunne blive mere inspirerende. Formændene skal kunne udpeges såvel inden for som uden for nævnets egen kreds, f. eks. for en 2-årig periode med mulighed for genvalg.

Arbejdsformidlingschefen bør kun kunne være menigt medlem af (og sekretær for) nævnet.

4. Underudvalg og forretningsudvalg under arbejdsmarkedsnævnene.

Da nævnene aktivt bør inddrages i de lokale beslutningsprocesser, f. eks. på budgetområdet, bør hvert enkelt nævn opfordres til at nedsætte et mindre forretningsudvalg til at varetage de løbende opgaver. Et sådant udvalg bør ikke være for stort (3-4 medlemmer).

Den i sin tid forudsatte gensidige kommunikation mellem arbejdsmarkedsnævne-

ne og landsarbejdsnævnet plus direktoratet har ikke fungeret tilfredsstillende. Hovedorganisationerne har derfor hver for sig oprettet et kontaktudvalg bestående af en organisationsrepræsentant fra hver af de 14 nævn. Gennem disse kontaktmænd modtager hovedorganisationerne referat af de fleste nævnsmøder, ligesom de udsender resumé af landsarbejdsnævnets møder til kontaktmændene. Denne ordning synes at fungere tilfredsstillende.

Der var i udvalget enighed om, at hovedorganisationernes medlemmer af de foreslåede forretningsudvalg bør virke som kontaktmænd, og at en tovejs kommunikation i faste rammer mellem arbejdsmarkedsnævn og landsarbejdsnævnet er ønskelig i form af udvidede beslutningsreferater fra landsarbejdsnævnets møder med en passende indføring i problemstillingen.

5. Landsarbejdsnævnet (LAN).

LAN er i dag i det væsentlige et rådgivende organ for arbejdsdirektøren og har efter det for udvalget oplyste ikke virket som det i sin tid tilsigtede forum for drøftelse af principielle og praktiske arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger.

Udvalget er klar over, at en fuldstændig delegation af kompetencen til arbejdsmarkedsnævnene og LAN, således at de gøres til uafhængige styrelser, som f. eks. den svenske arbejdsmarknadsstyrelse, næppe er mulig, jfr. også socialreformkommissionens overvejelser om den centrale administrations struktur. En sådan ordning ville stride mod administrativ praksis og tradition i Danmark.

Af hensyn til arbejdsformidlingens effektivitet og det tilstræbte engagement for arbejdsmarkedets parter, som er en forudsætning herfor, skal udvalget foreslå, at man søger frem til kombinationer, hvorved LAN går ind i visse styringsbeføjelser, budgetmæssigt og på anden måde, hvorved møderne vil kunne blive mere målsætningsprægede og i det hele koncentreret om princi-

pielle spørgsmål, således at nævnet som hovedregel fritages for behandling af f. eks. konkrete arbejdsløshedsforsikringsager.

Ved en sådan „kombineret“ status må det være nærliggende at drage en parallel til et sådant organ som arbejdsrådet, hvor man har sikret sig en dialog mellem den daglige administration af et område og et uafhængigt organ med repræsentanter i hovedsagen fra arbejdsmarkedet og med en udefra kommende formand.

Det foreslås, at formanden fremtidig udpeges af arbejdsministeren efter indstilling fra LAN, og at formanden skal være en person, der har vist aktiv interesse og indsigt i arbejdsmarkedsspørgsmål, uden at være tilknyttet hierakiet i arbejdsdirektoratet eller arbejdsministeriet. Formanden måtte gerne hentes uden for LAN's egen kreds. Arbejdsdirektøren og hans stedfortræder skulle naturligvis deltage i landsarbejdsnævnets møder. LAN bør overveje at nedsætte et forretningsudvalg.

Tilrettelæggelsen af LAN's virksomhed foreslås som en stabsfunktion henlagt til et særligt, lille sekretariat i direktoratet, hvorfra også kan varetages kommunikationen ud til de lokale nævn.

Det foreslås videre, at det allerede eksisterende arbejdsudvalg vedrørende arbejdsløshedsforsikringssspørgsmål får en mere selvstændig og formaliseret status, således at de behandlede sager som hovedregel kun bliver efterretningssager for LAN.

Udvalget ville finde det naturligt, om arbejdsministeren i forbindelse med de foran foreslåede ændringer tog skridt til en kritisk vurdering af arbejdsgang og arbejdsmetoder i og imellem formidlingskontorer, arbejdsmarkedsnævn, direktorat og LAN. Udvalget henstiller, at en stillingtagen til og evt. gennemførelse af foranstående forslag fremskyndes mest muligt.

Det tilføjes, at formanden for sit vedkommende har påpeget, at arbejdsministeriet nødvendigvis må tage styringsproblemerne op til drøftelse med bl. a. budget- og administrationsdepartementerne.

Leif Hartwell.

G. Coln.

Thomas Nielsen.

Bilag 3.

Sammenfatning af APU-arbejdsgruppens rapport.

Gruppen har belyst de administrative og budgetmæssige problemer, der rejser sig ud af de i APU-henvendelsen stillede forslag vedrørende forøget budgetmæssig og anden kompetence til arbejdsmarkedsnævnene og LAN, herunder forslaget om gennemførelse af tilsvarende principper, som ligger til grund for bloktilskudstanken.

Vedrørende *budgetkompetencen* har gruppen foreslået en budgetkompetencefordeling, ifølge hvilket budgetkompetencen inden for de af budgetdepartementet og arbejdsministeriet fastlagte budgetrammer og de i øvrigt af arbejdsministeriet fastsatte retningslinier på landsplan er henlagt til LAN, som efter at have udtaget et beløb til centralt afholdte udgifter og under hensyn til visse vejledende objektive kriterier fordeler de til rådighed for arbejdsformidlingen stillede ressourcer til de enkelte lokale arbejdsmarkedsnævn med angivelse af det enkelte nævns budgetramme og personaleloft. Det enkelte arbejdsmarkedsnævn udarbejder på dette grundlag budgetforslag på visse funktionelle hovedgrupper samt personaleoversigt. Det herefter udarbejdede budget skal da forelægges LAN og derefter arbejdsministeriet til godkendelse. Sluttelig skal budgettet forelægges budgetdepartementet til endelig godkendelse af totalbeløbet samt personaleoversigt, hvorefter budgettet via arbejdsministeriet og LAN videresendes til arbejdsmarkedsnævnene til detailudformning.

Endvidere foreslår gruppen, at LAN får adgang til at ytre sig om budgetoverslagstallene for finanslovene.

Kompetencefordelingen mellem de nuværende organer er ifølge forslaget udformet på en sådan måde, at de grundlæggende retningslinier for arbejdsformidlingens virke behandles og afgøres i LAN og arbejdsmarkedsnævnene efter ministerens nærmere direktiver og med mulighed for arbejdsmini-

steren for efterfølgende indgriben, idet ministeren sidder med det parlamentariske ansvar. En sådan indgriben forudsættes kun undtagelsesvis at blive aktuel. Det sikres samtidig, at behandlingen i LAN og arbejdsmarkedsnævn sker i et samspil med arbejdsdirektorat og AF-kontorer og således, at de synspunkter, som de udøvende organer ud fra deres praktiske erfaringer fremfører, i fornødent omfang bliver varetaget ved, at arbejdsdirektorat og AF-kontorer virker som sekretariater for LAN og arbejdsmarkedsnævn og udarbejder de redegørelser og oplæg, som lægges til grund for beslutningerne. Desuden forudsættes arbejdsdirektorat og AF-kontorer som de for den løbende forvaltning ansvarlige myndigheder at deltage direkte i de kollegiale organers beslutningsproces.

Det er gruppens opfattelse, at det udarbejdede forslag om budgetkompetence vil give arbejdsmarkedsnævnene afgørende indflydelse på den lokale AF's struktur og virkemidler og give LAN et udvidet grundlag for indseende på landsplan med arbejdsformidlingens struktur, virkemidler og ressourceanvendelse.

Gruppen har overvejet, om de nævnte ændringer i budgetkompetencen i sig selv og umiddelbart måtte antages at skabe behov for en udbygning af de *normer* for AF-virksomheden, der under den nuværende ordning er fastsat med henblik på at sikre, at borgerne på landsbasis bliver stillet over for et nogenlunde ensartet serviceniveau.

Gruppen har ikke nærmere drøftet de nu gældende normer, men finder dog ikke, at de foreslåede kompetenceændringer umiddelbart skaber et sådant behov.

Det væsentlige er efter gruppens opfattelse, at de centrale statslige myndigheder har mulighed for og kompetence til — i samarbejde med LAN — at fastlægge sådanne retningslinier for AF-virksomheden, som udviklin-

Bilag til f. t. l. vedr. arbejdsformidling m. v.

gen skaber behov for. Dette forudsætter ikke mindst en løbende indberetning om resourceforbrug og resultater af såvel igangværende som planlagte foranstaltninger.

Gruppen foreslår, at der foretages en gennemgang af de enkelte AF-funktioner (hvilket har ligget uden for gruppens muligheder) med henblik på at påvise arbejdsopgaver og kompetence (uden for det budgetmæssige), som med rimelighed kunne overføres enten fra centralt til regionalt plan eller fra de statslige til de kollegiale organer.

En sådan gennemgang, foreslår gruppen, må indgå i den af APU foreslåede kritiske vurdering (rationaliseringsundersøgelse) af arbejdsgang og arbejdsmetoder i og imellem AF-kontorer, arbejdsmarkedsnævn, arbejdsdirektorat, LAN og arbejdsministerium.

Vedrørende organisatoriske ændringer skal gruppen på baggrund af APU's ønske om oprettelse af et sekretariat for LAN foreslå, at der i arbejdsdirektoratet ved omgruppering overvejes oprettet en planlægningsenhed, og at dennes leder i så fald fungerer som sekretær for LAN.

Under hensyn til den arbejdsbyrde, ovenstående forslag vil pålægge LAN og arbejdsmarkedsnævne, skal gruppen endvidere i overensstemmelse med APU's forslag foreslå, at der af nævne nedsættes *forretningsud-*

valg til at forestå de løbende forretninger. Forretningsudvalget i LAN foreslås at bestå af 4 personer, nævnets formand samt 1 repræsentant for henholdsvis lønmodtagere, arbejdsgivere og arbejdsdirektorat. Forretningsudvalgene i arbejdsmarkedsnævne foreslås at bestå af 5 personer, nævnens formand, en repræsentant for henholdsvis lønmodtagere, arbejdsgivere og kommuner samt AF-chefen.

Gruppen tilslutter sig endvidere APU's forslag om, at LAN bemyndiger det af LAN selv nedsatte arbejdsudvalg til at træffe afgørelse i løbende arbejdsløshedsforsikrings-sager, således at LAN får frigjort tid til at koncentrere sig om mere principielle og mål-sætningsprægede spørgsmål.

Vedrørende udgifter skønner gruppen, at de foreslåede kompetenceændringer ikke vil medføre merudgifter. Derimod vil den omtalte rationaliseringsundersøgelse indebære udgifter, bl. a. til et privat konsulentfirma. Under hensyn til snarligt afsluttede generelle overvejelser af honorarer for statslige aktiviteter har gruppen ikke anset det for muligt nærmere at gå ind på problemet om eventuelle fornødne honorarer til formænd, muligvis forretningsudvalgsmedlemmer, af LAN og arbejdsmarkedsnævn.